

Inzoomen op Harrysfarm

Harrysfarm is 50 ha groot. Merk ook op: het zicht op de windturbines van het windpark.

Wie regelmatig op sociale media vertoef, is de Harrysfarm wel al eens tegengekomen. Het gezicht achter Harrysfarm is Harry Schreuder. Al jaren is Harry online actief. Hij heeft een website waarop hij al zijn foto's en video's publiceert en sinds 2010 vind je hem met een steevast positieve boodschap op Twitter. Het heel jaar rond maakt hij foto's en video's van alle werkzaamheden die horen bij een akkerbouwbedrijf en die zet hij online.

Samen met zijn vrouw Ingrid heeft Harry Schreuder een akkerbouwer-

bedrijf in Swifterbant, Nederland, Flevopolder. De Flevopolder behoort tot zogenaamde "nieuw land", ontstaan door het afsluiten van de Zuiderzee door middel van de Afsluitdijk, waarbij het IJsselmeer ontstond en 4 polders drooggelegd werden. De Flevopolder is ontstaan toen tussen 1950 en 1957 eerst het oostelijk deel en later, tussen 1959 en 1968, het westelijk deel drooggelegd werd.

Op 49 ha jonge kleigrond (2,6% humus) worden er uien, aardappelen (1 op 5), suikerbieten, winterarwe, peterselie (voor de industrie) geteeld en sinds twee jaar ook edamame. Edamame zijn verse, jonge sojabonen (vergelijkbaar met doperwten). De bonen worden jong geplukt, wat zorgt dat de oogst een pak vroeger is. De oogst van gewone soja valt in het noorden van Nederland te laat, wat maakt dat het risico op een misoogst te groot wordt. De teelt van deze soja past in het bouwplan en heeft een goede invloed op de vervolgteelt. Vroeger werden er ook wel conserveelten geteeld, maar het saldo werd zo laag dat het niet meer interessant was.

Harry Schreuder (53) akkerbouwer te Swifterbant (NL).

Samenwerking met collega's

Het werk op de boerderij doet Harry alleen. Voor de mechanisatie en de oogst wordt er samengewerkt met twee collega's uit de buurt. "We hebben samen een aardappelrooier, uienrooier en lader, een inschuurlijn en ook voor de oogst werken we samen. Met zijn drieën kunnen we de oogst aardig rondkrijgen en hebben we meestal slecht maar één man extra nodig. Dit is veelal een familielid of een kennis van een van ons," aldus Harry. De overige werkzaamheden gebeuren in loonwerk.

De groei is eruit

Naast het akkerbouwbedrijf participeert Harry in een windmolenpark met 7 windmolens. Op het bedrijf wordt ook aan agrarisch natuurbeheer (akkerranden en vogelakker) gedaan.

Op het bedrijf worden er proefvelden aangelegd voor uien, aardappelen en suikerbieten.

Bijkopen is niet echt aan de orde

De in 2014 nieuw gebouwde bewaarschuur biedt plaats aan 600 ton aardappelen en 700 ton uien.

Voor de oogst wordt vaak met 2 collega-landbouwers samengewerkt. Zo hebben ze samen een aardappelrooier aangeschaft.

met grondprijzen die tegen de € 140.000/ha aanlopen. “Het is heel bijzonder hoe hoog de grondprijzen zijn, want met de gangbare prijzen kun je er niet op boeren”. Er wordt geen losse grond bijgehuurd. Seizoenspachtprijzen in de Flevopolder voor consumptieaardappelen bedragen rond de € 2.500/ha en kan voor pootgoed oplopen tot € 3.000 en zelfs € 3.500 voor de beste percelen.

Wat Harry betreft is de groei van de meeste akkerbouwbedrijven er wel wat uit. De banken zijn niet meer zo bereidwillig als vroeger om groei te financieren.

Ook in de Flevopolder ziet hij de vergrijzing om zich heen. In 1967 zaten er wel 50 boeren langs zijn straat en nu zijn er nog maar een twintigtal die zich echt boeren kunnen noemen. Over 10 jaar zou het best wel eens kunnen zijn dat er nog maar een tiental overblijven.

De bedrijven die nu al groot zijn, ziet hij wel nog groeien, maar een klein bedrijf uitbouwen tot een groot akkerbouwbedrijf ziet hij niet zo snel meer gebeuren. De enige mogelijkheid voor de kleinere bedrijven om bij te blijven is een tweede tak erbij of gewoon een baan buitenshuis hebben. Veel bedrijven in de Flevopolder

zijn ook pachtbedrijven (eigendom van het Rijksvastgoedbedrijf, deel van de Nederlandse overheid). Vroeger kon je je bedrijf ook wel eens aankopen tegen redelijke prijzen, maar tegenwoordig wil de overheid geen grond meer verkopen.

Flevolands Agrarisch Collectief

Harry is bestuurder in het Flevolands Agrarisch Collectief (FAC). Het FAC, opgericht in 2015, is een coöperatie van, voor en door boeren. Het collectief is verantwoordelijk voor de uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Flevoland. Daarnaast voeren ze projecten uit die de duurzaamheid van de Flevolandse landbouw vergroten. Landbouwers die aan agrarisch natuurbeheer willen doen, geven dat op aan het FAC, die het op zijn beurt doorgeeft aan de Nederlandse Overheid. De uitbetaling naar de boeren loopt via het FAC.

2030

In 2030 is Harry 62. Hij denkt er niet aan om tegen dan op pensioen te gaan, daarvoor vindt hij akkerbouw veel te leuk.

“In het voorjaar is akkerbouwer altijd het mooiste beroep. Je bent buiten, het weer wordt al wat warmer, de wintergewassen komen mooi groen en de geploegde grond begint te

Aardappelen planten.

Bietenoofst.

grijzen (drogen). De winterperiode is altijd wat somber en nu met Covid-19 helemaal”.

Hij maakt zich wel zorgen over de steeds snellere veranderingen. Net zoals in België verdwijnen er in Nederland veel gewasbeschermingsmiddelen en dat maakt een aantal teelten zoals suikerbieten en uien steeds moeilijker.

In Nederland is de teeltvrije zone variabel naar het gewas, maar doordat er rond alle percelen akkerranden liggen, raakt hem dat niet hard. Voor bepaalde producten zijn de eisen wel al dermate streng dat zelfs de akkerranden niet voldoende zijn om ze met de eigen spuit (90% driftreducerende doppen) nog toe te passen. Daarvoor wordt beroep gedaan op een loonwerker die over een spuit beschikt met nog extra driftwerende voorzieningen (genre wingsprayer). “Wordt het straks zover dat er steeds meer middelen restricties krijgen waarbij je wel het middel kan gebruiken, maar mits een hele rist voorwaarden na te leven?” vraagt Harry zich af.

Graanoofst.

Robots als alternatief

Harry hoopt dat tegen dan de robotisering een flink stuk zijn ingang gevonden heeft en dat die de onkruidbestrijding voor een flink deel overgenomen hebben. Het zou hem niet verwonderen dat er een aantal middelen enkel nog pleksgewijs gebruikt zullen mogen worden. “Als je kijkt naar tarwe bijvoorbeeld en er staan er paar plekken distels in, dan behandelen we het gehele perceel tarwe. Kun je er van tevoren een drone overheen laten vliegen en die brengt het perceel en de plekken in kaart, dan kun je daarna pleksgewijs spuiten of waarom niet direct een drone de behandeling pleksgewijs laten uitvoeren?” denkt Harry luidop.

De aardappelbewaring stelt voorlopig nog geen problemen. “Ik teel Lady Anna, een frietras en die zijn vrij rustig. De hoop zit op bij 7° en er is nog geen kiempje zichtbaar. Ze zijn behandeld met MH en ik was van plan om 1-4 sight gebruiken, maar dat is me afgeraden omwille van residuen op de uien die in de cel ernaast zitten. Er zit wel een wand tussen, maar uiteindelijk liggen ze toch onder hetzelfde dak.”

Mestbeleid baart kopzorgen

Ook het mestbeleid baart hem zorgen. Op Harrysfarm wordt al jaren geen fosfaatmeststoffen meer gebruikt. Alle aanvoer van fosfaat

komt van organische mest. Werd er tot over vier jaar vooral varkensdrijfmest gebruikt, dan is dat nu geitenmest en champost. “Je ziet de fosfaatgehalten op de bodemanalyses echt wel dalen. Ik zou wel meer willen aanvoeren, maar het mag niet,” maakt de akkerbouwer zich zorgen over de fosfaattoestand van zijn grond. Nederland heeft dit jaar een nieuw systeem in gebruik genomen om te bepalen hoeveel fosfaat je mag gebruiken. Harry prijst zich gelukkig dat de gevolgen voor zijn bedrijf meevallen.

Over het nieuwe GLB is ook in Nederland nog weinig gekend. Het zal waarschijnlijk met een puntensysteem werken, naats de al bestaande vergroeningseisen. Wil je je uitbetaling krijgen, zal je aan extra vergroeningseisen moeten voldoen om aan je uitbetaling te geraken. “Ik vind het een heel gedoe. Mocht er teveel gedoe en rompslomp komen om nog premies te krijgen, dan kan het wel eens zijn dat een aantal boeren de premies vaarwel zullen zeggen,” geeft Harry als waarschuwing mee aan de beleidsmakers. “Via het FAC loopt een pilot waarbij een soort puntensysteem uitgetest wordt. Op het eerste zicht is het goed uit te voeren, maar de boer moet er wel van nabij en vroeg genoeg bij betrokken worden zodat er niet allemaal gekke dingen gedaan moeten worden waar de boer niet achterstaat. Het moet van beide kanten komen en dan ook in het boerenbelang”.

Valt er nog iets te verdienen?

Het verdienmodel in de akkerbouw staat onder druk. De aardappelprijzen laten te wensen over. De aardappelen van Harrysfarm zitten in de pool en hij vraagt zich luidop af of je met de huidige prijzen en de matige vooruitzichten wel aardappelen moet gaan telen. “Maar echt goede alternatieven zijn er niet,” maakt Harry een terechte conclusie. “We zitten in een spiraal die maar blijft hangen, de bietenprijzen zakken, granen zijn dit jaar ok, maar dat kan zomaar veranderen. De roep is naar

bio-landbouw, maar is dat het? Als iedereen het gaat doen, dan komt er ook teveel en de supermarkt zetten-het wel in het assortiment, maar niet iedereen koopt het vanwege te duur. Ik weet ook niet wat verstandig is. Als iedereen naar bio loopt, dan ben ik bang dat je ook daar uitgemolken gaat worden," aldus Harry. Er is een opvolger op het bedrijf. Zijn dochter volgt nu een landbouwopleiding met het oog op het bedrijf eventueel verder te zetten.

Als het middelenpakket nog verder verkleint, ziet hij de kloof tussen gangbaar en bio wel kleiner worden.

Het klimaat is de baas

Net zoals hier, is het in Flevoland in 2018, op mei na (te nat) zeer droog geweest. 2019 was ook droog en heet, maar eindigde nat. Het directe gevolg hiervan was dat de kleigrond zich in het voorjaar van 2020 zeer slecht liet bewerken en er beregend diende te worden om sowieso een zaaibed te maken en de gewassen boven te krijgen. Voorjaar 2020 heeft hem wel een setje tanden op de kopeg gekost. Harry merkt wel dat de landbouwers in de Flevo al inspelen op een klimaat waar het minder

"Misschien niet altijd even gemakkelijk, maar als je kijkt hoe we ons altijd aanpassen aan diverse uitdagingen, dan mogen we best trots zijn op onszelf en onze sector. In het verleden hebben we ook vaak voor zware uitdagingen gestaan en we zijn er steeds sterker uitgekomen."

vriest. De kleigrond laat zich immer beter bewerken na een periode van vorst. Landbouwers experimenteren met het langer laten staan van de groenbemesters. Ze rekenen erop dat door de bedekking van de grond - Harry noemt het een parapluwerking - tezamen met de beworteling en het bodemleven, de grond beter bewerkbaar wordt. "Uiteindelijk moet de groenbemester wel eens kapot gemaakt worden. Hopelijk vriest het dit voorjaar eens goed en dan kunnen we met een eenvoudige grondbewerking een mooi zaaibed maken (ondertussen is de wens van Harry Schreuder verhoort en heeft het

Edamame zijn verse, jonge sojabonen (vergelijkbaar met doperwtten). De bonen worden jong geplukt, wat zorgt dat de oogst een pak vroeger is. De teelt van deze soja heeft een goede invloed op de vervolgteelt.

inderdaad flink gevrozen in de kop van Holland).

Harry Schreuder is geen fan van beregening, maar uit noodzaak heeft hij samen met zijn twee collega's toch een haspel gekocht. Het probleem is wel dat het beschikbare water niet echt geschikt is om te beregenen. Voor aardappelen gaat het nog wel, maar voor uien is het water eigenlijk ongeschikt, wegens te zout. "Ik heb ooit een bron om te beregenen geboord, maar die is nog zouter dan het water uit de 'tocht'(soort kanaal)," aldus Harry.

Covid-19

Wat Brexit brengt, is volgens Harry afwachten. Harry verkoopt zijn aardappelen in de pool. Zijn aardappelen oogst 2019 zijn uiteindelijk nog voor friet wegegaan, maar veel aardappelen, ook uit de pool zijn voor veevoer weggegaan. Hierdoor is de poolprijs ook onderuitgegaan. Voor levering mei 2020 is de prijs 12 cent geworden, wat zonder Covid-19 volgens Harry best wel eens 18 cent zou kunnen geweest zijn in een normaal jaar. Ook dit jaar zullen de gevolgen van Covid-19 bij de aardappelen nog tastbaar zijn. Er is in Nederland gead-

viseerd om minder aardappelen te telen, maar wat zijn de alternatieven vraagt Harry. "Dan kom je al gauw bij granen uit. Ik denk dat het al bij al zal tegenvallen met de areaalinperking".

Harry vertelt dat de meeste bouwplannen ook weinig speling toelaten. De teeltrotaties liggen zowat vast en een vernauwing van de rotaties ziet hij niet rap gebeuren. Bij uien ligt dan al gauw het gevaar van fusarium (bodemschimmel die rot veroorzaakt) op de loer.

Een bezige bij op sociale media

Voor wie meer over Harry'sfarm wil weten, moet maar eens harrysfarm.nl surfen. De website Harry'sfarm is klein gestart, maar ondertussen flink uit de hand gelopen. "Ik ben best wel druk bezig met filmpjes maken, die op de website plaatsen en ondertussen de sociale media bijhouden. Elke boer zou eigenlijk op sociale media aanwezig moeten zijn," besluit Harry. Elk jaar organiseert Harry Schreuder ook de pieperprijsvraag. Piepers is een ander woord voor aardappelen en de vraag is eigenlijk heel eenvoudig. Gewoon raden aan de hand van een foto hoeveel aardappelen er bruto in de schuur liggen. Degene die er het dichtst bij zit wint een prijs.

Heb je niet genoeg aan de website, dan kun je ook nog altijd de jaarkalender van Harry'sfarm kopen.

Mark Wulfrancke